

Bewuste baanberegening, de toverspreuk in tijden van droogte

Nauwkeuriger beregenen op golfbanen en sportvelden door droge periodes

Doordat er vaker langere periodes van droogte voorkomen, zetten golfbanen hun water gericht in. Dat ziet beregeningsspecialist Bas van Oosterhout. Peter van Beers houdt zich bij dit bedrijf bezig met ontwerp, calculatie, werkvoorbereiding en verkoop. Hij zet op een rij welke recente technieken in trek zijn.

Auteur: Karlijn Raats

‘Precisieberegening wordt door steeds meer golfbanen toegepast’, zo trapt de Van Beers af. Hij is van oorsprong werktuigbouwkundige en maakt bij Bas van Oosterhout na een uitgebreide terreinanalyse het ontwerp voor de aanleg van beregeningssystemen. ‘Sectorspoeiers spelen daarbij een grote rol; er wordt alleen gespreid waar dat nodig is. Er kan nu heel nauwkeurig een lijn worden getrokken tussen waterbehoefte stukken en delen die weinig tot geen water nodig hebben.’ Het is onnodig en zonde om meer water te gebruiken dan nodig is en met het oog op duurzaamheid is het in trek om water te besparen. Maar bovendien is het ook bittere noodzaak. Van Beers: ‘Aangezien we steeds vaker te maken hebben met drogere periodes, wordt op golfbanen – maar ook op sportvelden – nauwkeuriger gekeken naar wat er beregend wordt. Veel greenkeepers laten in droge periodes de beregening van de fairway even achterwege. Die mag dan iets geler worden, in de hoop op een snelle regenbui. Ook hechten eigenaren van golfbanen en sportvelden meer waarde aan een goed doordacht plan voor precisiebe-

regening, om te voorkomen dat de functie van hun baan of veld in gevaar komt. Dat geldt in grotere mate voor golfbanen, want daar is het verdienmodel gebaseerd op een goede, mooie baan. Bij een gele baan blijven er meer golfers weg.’

Sector-instelbare sproeiers

Bas van Oosterhout, die ook Toro-dealer is, werkt actief mee aan deze ontwikkeling. Vroeger stonden er meestal ronddraaiende sproeiers op de greens, die de gebieden rondom de greens met een gelijke waterhoeveelheid mee beregenden. Sinds enkele jaren plaatst Van Oosterhout regelmatig sector-instelbare sproeiers op greens en fairways. Hiermee worden alleen de greens en fairways beregend. Van Beers: ‘We plaatsen daarbij steeds vaker ook *back-to back*-sproeiers, waarmee de greenkeeper de surrounding van de green naar behoefte kan beregenen. Deze *single head control*-sproeiers zijn per stuk aan te sturen, al naargelang de behoefte. De greenkeeper bepaalt welke sproeiers aan staan en hoe lang. Een droog stuk baan kan met dit systeem

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

3 min. leestijd

WATER

Back-to-back sproeiers

langer berekend worden dan een gedeelte dat in de schaduw ligt en minder water nodig heeft. Ook kan de greenkeeper bijvoorbeeld de sproeiers voor de surrounding zo kort aanzetten dat de grasplanten *nét* blijven groeien. Alles is mogelijk.'

Op de fairways worden de sector-instelbare *single head*-sproeiers vaak in twee rijen geplaatst, aan elke kant een rij. Niet om meer te beregenen, maar om de fairwaydelen specifiek te kunnen beregenen en dus minder water te verbruiken. 'Door de sproeiers goed te plaatsen, zorg je dat er geen water meer

onnodig in de rough terecht komt. Of juist wel, afhankelijk van wat men wil.' Ook op de tees worden steeds vaker sector-instelbare sproeiers geplaatst. Afhankelijk van de grootte van het tee-vlak worden die sproeiers als groep van drie tot vijf aangestuurd. 'Er liggen vaak drie tot vijf tee-vlakken achter elkaar. Ze hebben ook een behoorlijk formaat. De ene tee kan onder de bomen liggen, de andere vol in de zon. Door hun ligging kan de waterbehoefte enorm verschillen. Met sector-instelbare sproeiers en eventueel aansturing per tee-vlak berekent de greenkeeper op basis van de behoefte van de tee.'

Tee-beregening

Watervoorziening

Vroeger werd een pomp via de besturing aan- of uitgezet. Dan kwam het weleens voor dat de greenkeeper te veel water oppompte, dat vervolgens via een overstort weer verloren ging. Tegenwoordig hoeft er geen water meer verloren te gaan uit de bron. Het team van Bas van Oosterhout adviseert altijd om een geavanceerde frequentieregeling te plaatsen op de watervoorziening. Dit slimme besturings-systeem voor pompen is afkomstig van een geselecteerde partner en wordt door Bas van Oosterhout aangelegd en onderhouden. 'De frequentieregeling is geprogrammeerd met een constante drukregeling, gekoppeld aan de capaciteit van de sproeiers', legt Van Beers uit. 'Daardoor wordt het opgepompte water precies afgestemd op wat er nodig is. Dit systeem beschermt ook. Er liggen in Nederland nog heel wat oude installaties met pvc-leidingen en pvc-lijmverbindingen. Door de geleidelijk op- en aflopende werkdruk wordt het leidingnet beter beschermd tegen mogelijke drukstoten en de gevolgen daarvan, zoals breuk.'

Vochtsensoren en weerstations

Bas van Oosterhout levert ook vochtsensoren en weerstations via Toro, die kunnen worden aangesloten op en communiceren met het beregeningssysteem. Op basis van de informatie van een weerstation kan het beregeningsprogramma op een nauwkeurig tijdstip worden onderbroken, bijvoorbeeld wanneer er 's nachts een regenbui valt. Van Beers: 'Het is natuurlijk nergens voor nodig dat de beregening aan staat terwijl er een flinke plensbui valt. Bovendien draait de pomp dan onnodig en wordt er dus onnodig elektriciteit verbruikt.'

Andere factoren

Verder komt het er vooral op aan hoe goed de greenkeeper de baan kent, als hij moet bepalen waar wel en niet moet worden beregend. Ook hangt er een prijskaartje aan een precisieberegeningssysteem. 'Vroeger werden er ronddraaiende sproeiers geplaatst, op de tees soms in het midden van het oppervlak, waardoor er maar één of twee sproeiers nodig waren. Dat is een heel ander verhaal dan vier of vijf sproeiers rond de tee met al het bijkomende leidingwerk. Dan hangt het ervan af of een golfbaan daarin wil investeren, en van het beschikbare budget', zegt Van Beers tot slot.

Hoofdfoto geen bijschrift